

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 7Csp/88/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2716205268
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2017:2716205268.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica sudkyňou JUDr. Vladimírou Slobodovou v právnej veci žalobcu: Okresné stavebné bytové družstvo Senica, so sídlom Štefánikova 718, 905 01 Senica, IČO: 00 223 093, zast.: JUDr. Miroslav Mečíř, advokát so sídlom Štefánikova 718, 905 01 Senica proti žalovanému: Q. V., K.. XX.XX.XXXX, O. W. XXXX/X, XXX XX Z., o zaplatenie 160,12 eur s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

Súd zastavuje konanie v časti 160,12 eur.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania 1,91 eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd žalobu zamietá.

Súd určuje, že zmluvná podmienka obsiahnutá v Zmluve o výkone správy zo dňa 5.8.2011, v článku VII., ods. 3 znejúca takto: "Za porušenie povinností a omeškanie s platením preddavkov uvedených v bode 2 tohto článku si zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu vo výške 0,25% z dlžnej sumy za každý deň omeškania v zmysle § 544 Občianskeho zákonníka" je pre neprijateľnosť neplatná.

Súd priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov konania 100 %.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 05.10.2016 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 160,12 eur z titulu nedoplatku na zálohách na úhradu za plnenia poskytované s užívaním bytu a služieb za obdobie od 01.02.2016 do 30.06.2016, úroku z omeškania vo výške 1,91 eur, zmluvnej pokuty vo výške 13,93 eur a trov konania.

2. Žalobca odôvodnil žalobu tým, že žalovaný je vlastníkom 1 izbového bytu č. XX na ulici W. XXXX/X B. Z., nad ktorým vykonáva správu na základe Zmluvy o výkone správy. Žalovaný mal nedoplatok na zálohách na úhradu za plnenia poskytované s užívaním bytu a služieb za obdobie od 01.02.2016 do 30.06.2016 v celkovej sume 160,12 eur. Sumu neuhradil ani po zaslaní predžalobnej upomienky zo dňa 17.08.2016 a preto sa žalobca domáha plnenia súdnou cestou. Žalobca si uplatnil i úrok z omeškania z mesačného predpisu vo výške 1,91 eur za obdobie február 2016 až jún 2016; zmluvnú pokutu vo výške 13,93 eur počítanú ako 36,50 % ročne z mesačného predpisu 75,39 eur za obdobie február 2016 až máj 2013 a z celkového dlhu 160,12 eur za obdobie jún 2016.

3. Súd dňa 11.10.2016 rozhodol vo veci platobným rozkazom č. k. 7Csp/88/2016 - 17, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť v lehote 15 dní od doručenia platobného rozkazu žalobcovi sumu 160,12 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 1,91 eur, zmluvnú pokutu vo výške 13,93 eur, náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 49,98 eur a náhradu iných trov konania vo výške 16,50 eur za zaplatený súdny poplatok.

4. Platobný rozkaz č. k. 7Csp/88/2016 - 17 zo dňa 11.10.2016 sa žalovanému nepodarilo doručiť a preto súd uznesením č. k. 7Csp/88/2016 - 33 zo dňa 09.03.2017 platobný rozkaz zrušil v plnom rozsahu.

5. Súd v zmysle § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) nenariaďoval pojednávanie, nakoľko v danej veci ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

6. Súd prejednal vec a zo zmluvy o výkone správy zo dňa 05.08.2011, predžalobnej upomienky zo dňa 17.08.2016, sumárnej analýzy platieb za obdobie od 01.03.2016 do 04.10.2016, čiastočného výpisu z LV č. XXXX, ako aj z ostatného obsahu spisu zistil tento skutkový stav:

7. Žalovaný je vlastníkom 1 izbového bytu č. XX, ktorý sa nachádza v bytovom dome v Z., K. T. W. XXXX/X.

8. Žalobca ako správca uzatvoril s vlastníkami bytov a nebytových priestorov bytového domu B. Z. súpisné číslo XXXX, orientačné Č. X, X, X dňa 05.08.2011 Zmluvu o výkone správy (ďalej len „zmluva“). Zoznam vlastníkov je uvedených od strany 14 predmetnej zmluvy, avšak medzi podpísanými vlastníkami žalovaný nie je. Z čiastočného výpisu z LV č. XXXX mal súd preukázané, že žalovaný predmetný byt nadobudol kúpnu zmluvou V-XXX/XX zo dňa 07.03.2013. Keďže kúpnu zmluvu uzatvoril až po dátume 05.08.2011 (v čase keď bola uzatvorená zmluva s vlastníkami), tak logicky v zozname vlastníkov bytov nie je uvedený a vzhľadom na túto skutočnosť žalobca nepristúpil k tomu, aby zmluvu o výkone správy so žalovaným dodatočne podpísal.

9. Predmetom zmluvy (čl. II zmluvy) je okrem iného komplexné zabezpečenie výkonu správy domu, ktorou je obstarávanie služieb a tovaru a ktoré správca zabezpečuje pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome.

10. V článku VII ods. 2 zmluvy je uvedené, že vlastníci bytov a nebytových priestorov sú povinní v súlade so zmluvou o výkone správy poukazovať na účet vlastníkov domu mesačne vopred preddavky do fondu prevádzky, údržby a opráv najneskôr do 25. dňa príslušného mesiaca v roku.

11. V článku VII. ods. 3 zmluvy je uvedené, že za porušenie povinností a omeškanie s platením preddavkov si zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu vo výške 0,25 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania v zmysle § 544 Občianskeho zákonníka a úrok z omeškania v zmysle § 517 Občianskeho zákonníka. Zmluvná pokuta a úrok z omeškania sa počíta ako rozdiel medzi dňom pripísania platby na účet a termínom určeným v tejto zmluve. Zmluvná pokuta a úrok z omeškania sú príjmom správy správcu.

12. Z obsahu zmluvy mal súd preukázané, že ide o predtlačенý formulár zmluvy, do ktorého sa dopisovali len údaje o: bytovom dome, ktorého správu mal navrhovateľ zabezpečovať, orientačné a súpisné číslo, číslo listu vlastníctva, parcelné čísla a dátum písomného hlasovania vlastníkov. Inak sa do obsahu zmluvy nezasahovalo, napríklad ohľadom výšky zmluvnej pokuty.

13. Z obsahu „Sumárnej analýzy platieb za obdobie od 01.03.2016 do 04.10.2016“ mal súd preukázané, že mesačný zálohový predpis žalovaného bol v tomto období vo výške 84,73 eur.

14. Žalobca zaslal žalovanému predžalobnú upomienku dňa 17.08.2016. V rámci upomienky bol žalovaný upovedomený o výške nedoplatku na zálohovom predpise i o skutočnosti, že si žalobca uplatňuje aj úrok z omeškania za oneskorené úhrady a zmluvnú pokutu. Žalobca žiadal uhradiť dlžnú sumu do 31.08.2016.

15. Žalobca súdu riadne odôvodnil výšku uplatneného úroku z omeškania vo výške 1,91 eur počítajúc ho zákonným úrokom z omeškania v zmysle nariadenia vlády č. 20/2013 Z. z. vo výške 5,00 % ročne. Žalovaný neplatil zálohovú mesačnú platbu v období od 01.02.2016 do 30.6.2016, preto výpočet úroku z omeškania za toto obdobie bol nasledovný: za 02/2016 v sume 0,30 eur [5,00 % zo sumy 75,39 eur (dlh za daný mesiac) deleno 12 mesiacov], za 03/2016 v sume 0,32 eur [5,00 % zo sumy 75,39 eur (dlh za daný mesiac) deleno 12 mesiacov], za 04/2016 v sume 0,31 eur [5,00 % zo sumy 75,39 eur (dlh za daný mesiac) deleno 12 mesiacov], za 05/2016 v sume 0,32 eur [5,00 % zo sumy 75,39 eur (dlh za daný mesiac) deleno 12 mesiacov], za 06/2016 v sume 0,66 eur [5,00 % zo sumy 160,12 eur (dlh za daný mesiac) deleno 12 mesiacov].

16. Žalobca si uplatnil zmluvnú pokutu upravenú v zmluve, ktorú počítal ako 36,50 % ročne z jednotlivých nedoplatkov v konkrétnych mesiacoch. Celkovo ju vyčíslil v sume 13,93 eur a spôsob výpočtu riadne odôvodnil nasledovne: za 02/2016 v sume 2,19 eur [36,50 % zo sumy 75,39 eur (dlh za daný mesiac) deleno 12 mesiacov], za 03/2016 v sume 2,34 eur [36,50 % zo sumy 75,39 eur (dlh za daný mesiac) deleno 12 mesiacov], za 04/2016 v sume 2,26 eur [36,50 % zo sumy 75,39 eur (dlh za daný mesiac) deleno 12 mesiacov], za 05/2016 v sume 2,34 eur [36,50 % zo sumy 75,39 eur (dlh za daný mesiac) deleno 12 mesiacov], za 06/2016 v sume 4,80 eur [36,50 % zo sumy 160,12 eur (dlh za daný mesiac) deleno 12 mesiacov].

17. Žalobca doručil súdu dňa 16.05.2017 späťvzatie žaloby v časti istiny vo výške 160,12 eur, nakoľko tá bola dňa 31.03.2017 uhradená. Zároveň žiadal, aby súd v časti úroku z omeškania vo výške 1,91 eur a zmluvnej pokuty vo výške 13,93 eur v konaní pokračoval.

18. Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

19. Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahuje sa na práva a povinnosti vlastníkov domov, bytov a nebytových priestorov Občiansky zákonník a osobitné predpisy.

20. Podľa § 8a ods. 1 zák. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome uzatvoria so správcom písomnú zmluvu o výkone správy. Zmluva o výkone správy obsahuje najmä a) vzájomné práva a povinnosti správcu a vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pri zabezpečovaní prevádzky, údržby a opráv domu, b) spôsob výkonu správy spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, spoločných nebytových priestorov, príslušenstva a pozemku, c) zásady hospodárenia s prostriedkami fondu prevádzky, údržby a opráv vrátane rozsahu oprávnenia disponovať s nimi, d) zásady platenia úhrad za plnenia a hospodárenie s nimi, e) zásady určenia výšky platieb za správu, f) rozsah a obsah správy o činnosti správcu podľa odseku 2.

21. Podľa § 10 ods. 1 zák. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome sú povinní v súlade so zmluvou o spoločenstve alebo so zmluvou o výkone správy poukazovať preddavky mesačne vopred do fondu prevádzky, údržby a opráv, a to od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po vklade¹⁰) vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Výšku preddavku do fondu prevádzky, údržby a opráv určia vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome spravidla vždy na jeden rok vopred tak, aby sa pokryli predpokladané náklady na prevádzku, údržbu a opravy spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, spoločných nebytových priestorov, príslušenstva a príslušenstva a príslušenstva, ako aj výdavky na obnovu, modernizáciu a rekonštrukciu domu. Vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome vykonávajú úhrady do fondu prevádzky, údržby a opráv podľa veľkosti spoluvlastníckeho podielu, ak sa dvojtretinovou väčšinou hlasov všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome nedohodli inak.

22. Podľa § 10 ods. 6 zák. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, úhrady za plnenia sú vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome povinní mesačne vopred uhrádzať na účet domu v banke. Pri rozúčtovaní úhrad za plnenia sa zohľadňuje miera využívania spoločných častí domu a spoločných zariadení domu vlastníkmi bytov alebo nebytových priestorov v dome. Okrem služieb a prác, ktoré vlastníci bytu a nebytového priestoru v dome uhrádza priamo dodávateľovi, sa za plnenie spojené s užívaním bytu alebo nebytového priestoru považuje najmä osvetlenie spoločných častí domu, odvoz

odpadov, čistenie žúmp, užívanie výťahov, upratovanie, dodávka tepla a teplej vody, dodávka vody od vodárenských spoločností a odvádzanie odpadových vôd.

23. Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

24. Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

25. Podľa § 696 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spôsob výpočtu nájomného, úhrady za plnenia poskytované s užívaním bytu, spôsob ich platenia, ako aj prípady, v ktorých je prenajímateľ oprávnený jednostranne zvýšiť nájomné, úhradu za plnenia poskytované s užívaním bytu, a zmeniť ďalšie podmienky nájomnej zmluvy, ustanovuje osobitný právny predpis.

26. Podľa § 853 Občianskeho zákonníka, občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto, ani iným zákonom, sa riadia ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom a účelom im najbližšie.

27. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

28. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

29. Podľa § 144 CSP, žalobca môže vziať žalobu späť.

30. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

31. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde so späťvzatím žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu § 168 alebo pojednávanie.

32. Vzhľadom na dispozičný úkon žalobcu, ktorým zobral žalobu v časti sumy vo výške 160,12 eur späť, súd konanie podľa § 145 ods. 2 CSP v tejto časti zastavil.

33. Predmetom sporu je (po čiastočnom späťvzatí) zaplatenie úroku z omeškania vo výške 1,91 eur a zmluvnej pokuty vo výške 13,93 eur.

34. Súd si po vykonanom dokazovaní ustálil, že medzi účastníkmi konania bola uzatvorená zmluva o výkone správy, ktorá má charakter spotrebiteľskej zmluvy. Žalobca v danej veci vystupuje ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný ako spotrebiteľ, ktorý nemá postavenie podnikateľa a ktorý nemohol ovplyvniť podstatný obsah zmluvy o výkone správy (najmä obsah týkajúci sa výšky zmluvnej pokuty). Súd dospel k záveru, že zmluva o výkone správy uzavretá medzi účastníkmi konania má charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 Občianskeho zákonníka a zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedený charakter postavenia účastníkov záväzkového vzťahu bol žalobca povinný rešpektovať a riadiť sa ustanoveniami zákona o ochrane spotrebiteľa ako aj ustanoveniami o spotrebiteľských doložkách upravených v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že aj na takto dohodnuté záväzkové vzťahy potrebné uplatniť primerane ustanovenia Občianskeho zákonníka a výkladovo prihliadať i na smernice ES zaoberajúce sa právnym postavením účastníkov spotrebiteľského vzťahu. Občiansky zákonník v § 53 ods. 3 obsahuje príkladný výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, ich uvedenie v zmluve spája (§ 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka) s právnym následkom ich neplatnosti. Smernica Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách obsahuje širší výpočet príkladov

neprijateľných podmienok. Podľa bodu 1 písm. e) prílohy cit. Smernice za nekalú podmienku sa považuje aj podmienka na spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako kompenzáciu (v tomto prípade ide o výšku zmluvnej pokuty 0,25 % denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania). Smernica má podľa svojej povahy interpretačný význam pri uplatnení domácej právnej úpravy, ktorou bol implementovaná.

35. Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka (účinný od 1.3.2010, t.j. aj v deň rozhodovania súdu v merite veci) je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov“.

36. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného k 05.08.2011, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

37. Podľa § 52 ods. 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka účinného k 05.08.2011, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné (ods. 2). Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (ods. 3). Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (ods. 4).

38. Podľa § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka účinného k 05.08.2011, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

39. Podľa § 53 ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka účinného k 05.08.2011, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

40. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka účinného k 05.08.2011, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

41. Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne v časti istiny 160,12 eur a úroku z omeškania vo výške 1,91 eur. Nakoľko žalobca v spaťvzatí žaloby zo dňa 12.05.2017 uviedol, že istina bola dňa 31.03.2017 uhradená, tak súd sa zaoberal len uplatneným úrokom z omeškania vo výške 1,91 eur. Žalobca sa oprávnenne domáha úhrady zákonného úroku z omeškania a preto súd uložil žalovanému povinnosť uhradiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 1,91 eur (počítaný ako 5,00 % z dlžnej sumy za konkrétny mesiac za obdobie od februára 2016 do júna 2016, tak ako je to už vyššie presne špecifikované). Žalobca si uplatnil úrok z omeškania 5,00 % v správnej výške v zmysle § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Súd mal preukázané, že žalovanému bola predžalobná upomienka zo dňa 17.08.2016 odoslaná, pritom doposiaľ okrem istiny vo výške 160,12 eur zvyšnú časť pohľadávky nezaplatil. V predžalobnej upomienke mal žalovaný určenú lehotu na zaplatenie do 31.08.2016.

42. Súd sa ďalej vypořiadal s uplatneným nárokom žalobcu v sume 13,93 eur, ktorý žiadal priznať z titulu zmluvnej pokuty dohodnutej v článku VII. ods. 3 zmluvy. Súd predmetnú zmluvu skúmal ako spotrebiteľskú zmluvu a podrobne sa zaoberal tým, či neobsahuje ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Súd osobitne skúmal obsah článku VII. ods. 3 tejto zmluvy a zaoberal sa otázkou, či záväzok žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,25 % denne z dlžnej sumy je prijateľnou alebo neprijateľnou podmienkou. Súd vychádzal z toho, že výška zmluvnej pokuty 0,25 % denne pri 365 dňoch v roku predstavuje výšku 91,25 %. V zmysle článku VII. ods. 3 tejto zmluvy o výkone správy bolo dohodnuté, že žalovaný je povinný zaplatiť správcovi (žalobcovi) zmluvnú pokutu vo výške 0,25 % denne z dlžnej

sumy v prípade omeškania so zálohovými platbami podľa čl. VII. ods. 2 zmluvy. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne žalobcovi samotným porušením povinnosti žalovaného, a to v okamihu porušenia povinnosti žalovaným, pričom toto právo nie je podmienené vykonaným žiadneho úkonu zo strany žalobcu (napr. odstúpením od zmluvy alebo prerušením, či obmedzením poskytovania služieb v prípade porušenia povinnosti). Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi (správcovi) bez ohľadu na výšku nedoplatku.

43. Citované ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka vychádza z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a oproti spotrebiteľovi so znalosťou ponúkaného tovaru a služieb, čo zodpovedá poctivému prístupu v podnikaní. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné (pre porovnanie uznesenie IV. ÚS 55/2011). Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou (§ 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka) a vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy vecí v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Je potrebné zdôrazniť, že ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nenechá.

44. V danom štádiu konania je jeho predmetom zaplatenie úroku z omeškania vo výške 1,91 eur a zmluvnej pokuty vo výške 13,93 eur vyplývajúcej z čl. VII. ods. 3 zmluvy, ktorá je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou a vzťahuje sa na ňu § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z ustanovenia § 544 Občianskeho zákonníka vyplýva, že účastníci si môžu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať zmluvnú pokutu, ktorú je povinný zaplatiť účastník pre prípad porušenia povinnosti plynúcich zo zmluvy. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, nemôže však byť v rozpore so zásadou zakotvenou v § 3 Občianskeho zákonníka a teda nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi. Podstatným v tomto smere je, že takto dojednaná zmluvná pokuta zaväzovala žalovaného k jej zaplateniu v prípade omeškania so zálohovými platbami. Súd žalobcom určenú výšku zmluvnej pokuty vo výške 0,25 % denne vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku a to i napriek určeniu maximálnej doby, za ktorú si žalobca môže zmluvnú pokutu uplatniť. Pri výpočte zmluvnej pokuty za 5 mesiacov (lebo žalobca ju žiada priznať za 5 mesiacov) súd zistil, že žalobca je oprávnený si ju uplatniť až v sume 37,50 % (pri 30 dňoch x 0,25 x 5 mesiacov). Súd prihliadal i na to, že v zmluve o výkone správy bola určená výška zmluvnej pokuty 0,25 % denne bez toho, že by táto zmluvná podmienka bola individuálne dohodnutá medzi zmluvnými stranami. Súd zvažoval i tú skutočnosť, či by nebolo možno aplikovať ustanovenia o moderovaní zmluvnej pokuty, keďže žalobca si uplatnil zmluvnú pokutu len v sume 13,93 eur (36,50 % ročne z dlžnej sumy za konkrétny mesiac za obdobie od februára 2016 do júna 2016, tak ako je to už vyššie presne špecifikované). Nakoľko však súd dohodnutú zmluvnú pokutu v zmysle čl. VII ods. 3 predmetnej zmluvy vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, táto je absolútne neplatnou v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a preto nebolo možné priznať uplatnenú zmluvnú pokutu vo výške 13,93 eur ani cez aplikáciu moderovanej zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta bola vopred zo strany žalobcu naformulovaná bez možnosti jej zmeny zo strany žalovaného ako spotrebiteľa. Podmienku - zmluvnú pokutu - súd nepovažuje za individuálne dohodnutú, lebo bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou (čl. 3 ods. 2 Smernice). Z tohto dôvodu súd zamietol žalobu v časti zmluvnej pokuty.

45. Záverom súd dodáva, že s ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách

uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOŠŤ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

46. Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka (účinný od 01.03.2010) zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav navyše zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex officio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a Občianskeho zákonníka). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

47. Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

48. Podľa § 298 ods. 1 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

49. Podľa § 298 ods. 2 CSP, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

50. Súd vyhodnotil zmluvnú podmienku dohodnutú v článku VII. ods. 3 zmluvy - zmluvnú pokutu 0,25 % denne za neplatnú, preto ju ako neprijateľnú vyhlásil v zmysle § 298 ods. 2 CSP aj v rámci výroku rozsudku.

51. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

52. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

53. Podľa § 263 ods. 1 CSP, ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

54. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal z § 255 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a plne úspešnému žalobcovi v konaní priznal plnú náhradu trov konania, t. j. 100 %, nakoľko žalovaný uhradil istinu vo výške 160,12 eur až po podaní žaloby a súd mal za to, že žaloba bola v tejto časti dôvodná a aj napriek tomu, že došlo k zamietnutí žaloby v časti zmluvnej pokuty vo výške 13,93 eur.

55. Po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne o výške náhrady trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.).